

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Ведмідь П.В.

аспірантка,

*Київський національний університет
імені Тараса Шевченка*

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПУБЛІЧНИЙ СЕКТОР

Еволюція інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в публічному секторі розуміється як процес переходу до все більшого використання ІКТ в поєднанні з організаційними змінами, які можуть позитивно вплинути на організаційні показники. Вивчення цих впливів має високу прикладну значущість, адже систематизовані знання з проблематики дозволять оптимізувати реформи системи публічного управління.

Група науковців на чолі з К. Андерсеном ґрунтовно досліджувала вплив ІКТ на публічний сектор [1]. Науковці відзначили обмежену кількість впливів на розподіл цінностей та орієнтацій, наголосивши на необхідності перманентно розробляти комплексну систематику впливу ІКТ на державний сектор.

Раніше вплив ІКТ переважно пов'язувався з дослідженнями електронного урядування. Наукові розвідки, присвячені його вивченню, часто аналізують розробку та надання електронних послуг, які мають враховувати потреби громадян, бізнесу та партнерів [5]. Деякі автори класифікують електронне обслуговування у державному секторі, виділяючи електронні послуги та електронне урядування. Відповідно, електронні послуги визначаються як «надання послуг через електронні мережі» [3]. Електронний уряд, у свою чергу, надає громадянам доступ до державної інформації, програм, послуг та зменшує непотрібні втручання. Як наслідок, зростає загальна ефективність та результативність. Таким чином, електронний уряд пов'язаний із забезпеченням демократії, вносить нові форми участі (наприклад, через Інтернет), а також сприяє легітимізації публічного сектору [6]. ІКТ дозволяють урядам підвищити відкритість та прозорість їх роботи та зменшити корупцію [3]. Відповідно, електронний уряд посилює діяльність уряду та системи публічного адміністрування [6].

Група дослідників, згадувана на початку, розглядає вплив ІКТ на публічний сектор у чотирьох ключових вимірах:

- можливості;
- взаємодії;
- орієнтації;
- розподіл цінностей.

Отже, першою групою впливу ІКТ на державний сектор є можливості. Вплив на можливості політичної установи оцінює, чи впливають ІКТ на спосіб, у який вона взаємодіє зі своїм оточенням, намагаючись контролювати вплив довкілля на поведінку та вилучення цінностей з навколишнього середовища [1].

Другою групою впливу ІКТ на державний сектор є взаємодії. Вплив на внутрішні та зовнішні взаємодії політичної одиниці демонструє, як ІКТ впливають, зокрема, на зв'язок між підрозділами, координацію завдань або політики, а також співпрацю між суб'єктами, які виконують функції в державному секторі [1]. Дослідники відзначають, що цей різновид впливу також включає відносини між державним сектором та громадянами або бізнесом та відносини між групами громадян.

Третя група впливів ІКТ на державний сектор – це орієнтації. Вплив на орієнтацію оцінює, наскільки ІКТ впливає на когнітивні, афективні та оціночні міркування політичної одиниці. ІКТ можуть усунути розсуд людини (зменшити корупцію) на етапі прийняття рішень, але не в змозі допомогти структурувати всю діяльність у державному секторі. М. Сміт, М. Нурман та А. Мартін стверджують, що вилучення людського елемента прийняття рішень може бути проблематичним, коли результати важко замінити [7]. Однак, цей різновид впливу створює нові можливості для вдосконалення процесу прийняття рішень та забезпечення більш розсудливих рішень.

Четвертою групою впливу ІКТ на державний сектор є розподіл цінностей. Цей різновид впливу визначає, чи переживає політичний актор зміну цінностей у процесі запровадження ІКТ [1; 4]. Насправді, кількість наукових статей, у яких представлені висновки з цієї проблематики, доволі велика, особливо, вони стосуються захисту законних прав та свобод людини та громадянина. П. Йегер стверджує, що атмосфера відкритості яка ідентифікує та зменшує корупційну поведінку, може формуватися під впливом ІКТ [5]. У той же час, рівень корупції відрізняється у різних країнах та залежить від специфіки урядової системи та особливостей культури.

Корупція шкодить усьому суспільству та впливає на економіку. М. Ікбал та Дж. Сіо проаналізували корейські випадки та вказали, що ІКТ мають позитивний вплив на зменшення корупції [4]. Автори пропонують іншим країнам наслідувати позитивний досвід Південної Кореї. К. Андерсен із колегами стверджує, що електронний уряд значно зменшує корупцію, будучи інструментом боротьби з нею [1].

Слід зазначити, що деякі дослідники також наголошують на значенні ІКТ в контексті інноваційного розвитку державного сектору. Інновації ведуть до стабільної економічної конкурентоспроможності, довгострокового економічного зростання [1]. Інновації у публічному секторі включають нові продукти та послуги, вдосконалені продукти та послуги й нові процеси. Так, дослідження Р. Гонсалеса, Дж. Лопіза та Дж. Гаско виявили, що найчастіше інновації в контексті місцевого управління є спільними [2]. Більше того, ці інновації спрямовані на підвищення ефективності публічних послуг у державному секторі та створення цінностей.

Список використаних джерел:

1. Andersen K. N., Henriksen H. Z., Medaglia R., Danziger J. N. Fads and facts of e-government: A review of impacts of e-government (2003–2009), *International Journal of Public Administration*, 2010. Vol. 33, № 11. P. 564–579.
2. Gonzalez R., Llopis J., Gasco J. Innovation in public services: The case of Spanish local government. *Journal of Business Research*, 2013. Vol. 66, № 10. P. 2024–2033.
3. Hassan H. S., Shehab E., Peppard J. Recent advances in e-service in the public sector: State-of-the-art and future trends. *Business Process Management Journal*, 2011. Vol. 17, № 3. P. 526–545.
4. Iqbal M. S., Seo J. W. E-Governance as an anti-corruption tool: Korean Cases. *Journal of Korean Association for Regional Information Society*, 2008. Vol. 11, № 2. P. 51–78.
5. Jaeger P. T., Thompson K. M. E-government around the world: Lessons, challenges, and future directions. *Government Information Quarterly*, 2003. Vol. 20, № 4. P. 389–394.
6. Schuppan T. E-Government in developing countries: Experiences from sub-Saharan Africa. *Government Information Quarterly*, 2009. Vol. 26, № 1. P. 118–127.
7. Smith M. L., Noorman M. E., Martin A. K. Automating the public sector and organizing accountabilities. *Communications of the Association for Information Systems*, 2010. Vol. 26. P. 1–16.